

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglašni oddelak „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.409

Rumena nevarnost v realni luči

CILJI IN NAMENI JAPONSKEGA IMPERIALIZMA.

Odkar je zaradi modernih prometnih sredstev in zvez postala naša zemlja dosti manjša kakor je bila nekoč, so nam postali bližji tudi razni svetovni problemi, ki bi bili naše prednike še prav malo ali celo čisto nič interesirali. Med te probleme spada tudi razvoj japonskega imperializma. Prvič je zainteresirala zanj Evropo rusko-japonska vojna, v najnovšem času pa akcija v Mandžuriji in pred Šanghajem. O priliki rusko-japonske vojne, k je prinesla docela nepričakovano ruski poraz, se je rodil tudi prvič pojem »rumene nevarnosti«. V svet ga je vrgel bivši nemški cesar Viljem. Takrat so se mu večinoma smejali in mu zdaleka niso prisojali prave važnosti. Sedaj pa, po akciji v Mandžuriji, dobiva docela drugačne, čisto konkretne oblike. Se več: sedaj se pričinja zavedati vsa Evropa in z njo ostala zemlja, da »rumena nevarnost« obstoja, raste in se širi. V dobi kratkih 30 let se je dvignila Japonska od le napol civilizirane otoške države do moderne velesile prvega reda in razširila svojo posest na južni del Sahalina, Korejo, Formozo, Številno otočje v Tihem oceanu in sedaj na Mandžurijo in del Mongolije. V uvodniku »Večernika«, ki smo ga napisali o priliki objave Lyttonovega poročila o Mandžuriji, smo naglasili, da je mandžursko vprašanje dejansko že rešeno v japonskem smislu. Dejali smo, da Društvo narodov niti ne bo moglo niti hotelo spremeniti dejstev, ker mu zato manjka glavno: **eksekutivna moč**. V Ženevi doslej res še ni bila izrečena zadnja beseda, a nikjer ne boste več našli človeka, ki bi veriel, da se bodo Japonci umaknili. Tako je torej sedaj Japonska položila svojo roko tudi na obojestrano Mandžurijo in si tako pripravlja pot za nadaljno osvajanje. Mandžurija je za Japonce pač samo etapa na nadaljni poti do svetovnega imperija. To so povedali te dni Kitajci v posebni noti, ki so jo poslali Društvu narodov ter ga opozorili na japonske šolske knjige in zemljevide, kjer so kot pokrajine, ki morajo postati japonske, označene poleg Mandžurije tudi Mongolija, ves ruski Daljni vzhod in otočja od Filipinov doli do Bornea in Nove Gvineje. Toda še bolj jasno kakor te učne knjige govore o japonskih težnjah izjave njihovih politikov, celo aktivnih ministrov!

Japonski ministrski predsednik Tanaka je dejal že l. 1920. »Če hočemo osvojit Kitajsko, moramo najprej dobiti

Mandžurijo!« Japonska okupacija te ogromne pokrajine torej ni bila le naključje. Sam ministrski predsednik jo je napovedoval že pred 12 leti! Povedal pa je obenem, da Mandžurija Japonski ni končni cilj, ampak samo izhodišče, kakor našim evropskim Japoncem — Italijanom — Dalmacija! Cilj jim je Kitajsko. Toda namere gredo še dosti dalje. V vojaški reviji »Kaikoša« je napisal nedavno sedanji vojni minister Araki članek, v katerem opisuje »slavno misijo Japonske, ki jo bo morala izvršiti v bodočnosti«. Med drugim pravi tam tudi sledeče: »Mi smo prva azijska velesila, zato bomo morali stopiti na čelo Aziji, delati in izpolnjevati svoje naloge do poslednjega drobca moči. Pripraviti se moramo na obupno borbo. Beli narodi so napravili iz Azije objekt trgovanja in zaslužjevanja in cesarska Japonska ne sme mirno in brez kazni trpeti njihove brezobzirnosti. Princip našega cesarstva je inkarnacija pravice in prava. Vsi Japonci morajo biti pripravljeni pomagati duševno in materialno pri gradnji tega cesarstva, pa če bodo morali zato seči tudi po orožju. Naša domovina je poklicana, da propagira svoj nacionalni ideal preko sedmih oceanov in petih kontinentov zemeljske oble. Mi smo potomci bogov in zato moramo zavladati svetu!«

Cesar nista povedala Tanaka in Araki, je pa dodal še voditelj japonskih fašistov Ikki Mivam, ki je rekel nekemu francoskemu časnikarju: »da mlada Japonska do smrti sovraži Evropo in Ameriko. Od Evrope je stara Japonska jemala kulturo in civilizacijo, a jemala jo je tako, da ji škoduje, vsaj v kolikor je ni prekrasila s svojim starim nacionalizmom in stariimi težnjami. Zato opuščja mlada Japonska taktiko stare in stopa na nova pota osvajanja sveta. Ona naj zagospodari nad svetom in uniči belo raso, ki je stara in bolna in nima več pravice do prvenstva!« — To je torej pravo bistvo, to je »rumena nevarnost« v sedanji konkretni obliki! Kaj bo proti njej koristila »razorožitev«? Japonska napoveduje pač na vsa usta, da se nje ne tičejo nobene evropske težnje: Evropa sovraži in jo hoče uničiti. Res je, sedaj ta nevarnost še ni pred durmi, še je precej daleč od nas, na Daljnem vzhodu, a kdo ve, če ne bo čez nekaj let že bližje in potem vsako leto bližje? Problem je tu in ne smemo ga izpustiti z vidika: V bodočnosti bo mogoče še marsikaj, kar danes ni, če bo Evropa ostala še nadalje sprta!

Popoln poraz Kitajcev v Mandžuriji

JAPONCI IN MADŽURCI RAZBILI VOJSKO GENERALA SUPINGVENA. BEG KITAJCEV V RUSIJO. PRED OKUPACIJO CELE MANDŽURIJE.

PARIZ, 6. decembra. Dopolnjen »Parisien« poroča iz Šanghaja, da japonske čete nadaljujejo prodiranje v severnem ozemlju. Klub silnemu mrazu, ki je dosegel že 30 stopinj pod ničlo, so prekoračile gorovje Timgar in so že pred Haifaro, katere padec se pričakuje vsak čas. Japonski aeroplani so bombardirali glavno taborišče generala Supingvena, ki je moral pobegniti in ga japonska letala še vedno preganjajo.

MOSKVA, 6. decembra. Kakor poročajo iz Čite, je večina armade generala Supingvena pobegnila pred japonskimi in mandžurskimi četami na rusko ozemlje. Včeraj je navallno več tisoč Kitajcev na obmejno postajo med Rusijo in Mandžurijo, kjer so zahteva-

li od postajenačelnika, da jih odpravi v Rusijo. Ker se je postajenačelnik protivil tej zahtevi, Japonci pa so že bili pred vratmi mesta, so kitajski vojaški brez vprašanja splezali v vagono in so sami spravili lokomotivo v pogon. Uporabili so vse vlake, ki so bili razpoložljivi na kolodvoru. Takoj po prestopu ruske meje so bili razoroženi in internirani. V ujetniških taborih ob ruski meji imajo sovjeti trenutno zaprtih nad 10.000 kitajskih vojaških beguncev in civilistov.

VRNITEV KRALJICE MARIJE. BEOGRAD, 6. decembra. Po večdnevnem bivanju v Karlovih varih in enodnevnem posetu v Pragi se je Nj. Vel. kraljica vrnila v nedeljo ponoči preko Budimpešte v Beograd.

Umiranje razorožitvene konference

SESTANEK PETIH JE ZDRAVNIŠKI KONZILIJ. NIHČE NE VERUJE VEČ V USPEH. KONFERENCA BO ODG ODENA.

ŽENEVA, 6. decembra. V tukajšnjih diplomatskih in političnih krogih se splošno misli, da so izgledi razorožitvene konference zelo slabi. Zelo malo izgledov je, da bi se državniiki mogli sporazumeti glede francoskega razorožitvenega načrta, a še manj, da bi zadovoljili Nemčijo. Po vsem tem je čisto gotovo, da bo konferenca odgode-na za daljši čas, poprej pa bo še sprejet protokol, ki bo uveljavil vse one točke, o katerih je bil došle sklenjen sporazum, ki jih je pa malo in so manjšega pomena. Res je, da se bo imenoval poseben odbor, ki bo nadaljeval razpravo o vseh vprašanih razoroževanja, a temu odboru že danes nihče več ne pripisuje nobene važnosti. Politični krogi se tolažijo s tem, da odgodeitev konference ne bo napravila v svetovni javnosti tako neugodnega vtisa, kakor pred nekaj tedni. Vprašanje vojnih dolgov je popolnoma potisnilo v stran zanimanje za problem razorožitve, še bolj pa težka gospodarska kriza.

RIM, 6. decembra. V svojih poročilih iz Ženeve naglašajo fašistični listi, da predstavlja sestanek velesil dejansko zdravniški konzilij. Razorožitvena konferenca je bolna in treba je ugotoviti, ali se sploh še da ozdraviti. »Giornale d' Italia« meni, da ni prav nobenega povoda za optimizem. Sestanek zastopnikov velesil bi moral poravnati več zelo delikatnih sporov. Ne gre le za to, da se pridobi Nemčija za ponovno sodelovanje na konferenci, ampak se morajo rešiti tudi velika politična vprašanja, ki so v zvezi s splošno redukcijo oborožitve.

LONDON, 6. decembra. Posvetovanja v Ženevi so stopila včeraj v odločilno fazo in to zaradi prihoda nemškega zunanega ministra von Neuratha. Splošno prevladuje skepsa. Nihče ne veruje, da bi Nemčija pristala na varnostne garancije, ki jih zahteva Francija, in zato bo edini izhod — odgodeitev.

Italija plača Združenim državam

POMEMBEN SKLEP VELIKEGA FAŠISTIČNEGA SVETA. SESTANEK AMERIŠKE REPREZENTACIJSKE ZBORNICE.

RIM, 6. decembra. Veliki fašistični svet je sklenil zahtevati od vlade, da odplača, če seveda ne bodo nastopile kake medčasne težkoče, v predpisanem roku dne 15. decembra zapadajoče obveznosti vojnih dolgov Združenim ameriškim državam v skupnem znesku 24 milijonov lir. Ta sklep je veliki fašistični svet utemeljil s tem, da bo z odplačilom nastalo glede Washingtona ugodnejše ozračje z ozirom na bodoča italijansko-ameriška pogajanja.

LONDON, 6. decembra. Reprezentacijska zbornica severnoameriških Zdrže-

nih držav se je zbrala včeraj k zasedanju. Zaenkrat še ni znano, kakšno stališče bo zavzela napram evropskim notam o odgodeitvi plačil vojnih dolgov. Na vsak način pa v zbornici ni pravega soglasja, zlasti radi dejstva, da bo vodil državo še 3 mesece predsednik Hoover, ki je doživel pri zadnjih volitvah tako hud poraz. Obe zbornici, senata in reprezentacijska, sta pod strogo kontrolo stare opozicije, ki postane bodoča večina. Kakor predsednik Hoover, tako so tudi stari senatorji in poslanci skoraj v večini izgubili svoje mandate.

Ameriška gospodarska akcija za Avstrijo

DUNAJ, 6. decembra. Kakor poroča »Morgen«, so v Avstriji dogotovljene vse priprave za senzacionalne spremembe v gospodarski situaciji. Neki ogromen ameriški trust, v katerem so udeležena tudi podjetja za eksploatacijo zemeljskih olj in plinov, je sklenil, da investira v Avstrijo kapital 10 milijonov dolarjev za izkoriščanje plinskih in petrolejskih vrelcev, ki jih je po mnenju Američanov v Avstriji v obilici. V koncernu so družbe, ki prekrbujejo glavna ameriška mesta s plinom in ki so ustanovile evropski koncern s sedežem v Londonu. Predstavniki tega koncerna v Avstriji je bivši generalni ravnatelj zveznih železnic Oskar Taussig. Zdi se, da je milijon dolarjev že nakazan Avstriji za začetno vrtnanje zemlje.

Hitler za brezkompromisnost

BERLIN, 6. decembra. Sinoči je bila v stanovanju predsednika nemškega parlamenta Göringa seja narodno-socialističnih voditeljev. Po pozdravu bivšega ministra dr. Fricka, je imel Hitler daljši govor, v katerem je posebno poudaril, da zamoreta te žilavosti in vztrajnosti privedi do čista, nikakor pa ne politika kompromisov.

NOVO REVOLUCIONARNO GIBANJE V ŠPANIJI.

MADRID, 6. decembra. Včeraj zjutraj je policija skupno z vojsko in žandarmerijo zasedla vsa glavna križišča španske prestolnice. Ta ukrep vlade je izzval v Madridu veliko vznemirjenje. V poučenih krogih trdijo, da se pripravlja novo revolucionarno gibanje proti vladi.

TAJNE VOLITVE NA MADŽARSKEM.

BUDIMPEŠTA, 6. decembra. Iz političnih krogov se doznava, da je reforma volilnega zakona že dovršena. Uvedena bo splošna tajna glasovalna pravica. Volilci bodo volili 150 poslancev, korporacije pa 80.

KONEC VSELJEVANJA V USA.

WASHINGTON, 6. decembra. Letno boročilo ministra za delo priporoča, naj se zakon o priseljevanju tako poostri, da bo dovoljen prihod tujcem samo v toliko, v kolikor jih potrebujejo posamezne gospodarske stroke kot specialiste. Nadalje predlaga, da se postavi kot pogoj za naturalizacijo znanje angleščine.

GANDHI ZOPET STRADA.

LONDON, 6. decembra. Iz Poone poročajo, da je Gandhi ponovno pričel stradati. Gandhi stavka zaradi tega, ker je jetniška urava preostro postopala proti nekemu njegovemu somišljeniku, ki je tudi zaprt v isti ječi.

Dnevne vesti

Fran Punčuh

Davi je od kapi zadet umrl v Vipavi ravnatelj tamkajšnje Posojilnice in šolski upravitelj v p. g. Fran Punčuh. Pokojnik je bil kot odličan narodni gospodar in organizator znan ne le v vsej Juljski Krajini, temveč tudi v Sloveniji. Še kot učitelj je ustanovil Posojilnico, ki je sedaj eden največjih slovenskih denarnih zavodov na Primorskem. Po njegovi zaslugi so se ustanovila tudi razna druga podjetja, pri katerih je sodeloval. Prav tako je bil vedno tudi odločen narodnjak ter je moral ob izbruhu svetovne vojne zaradi tega v ječo in internacijo. Posledice trpljenja tistih dni je čutil vse do smrti. Vsem svojim šestim otrokom je preskrbel visokošolsko ali srednješolsko naobrazbo. Z njim izgublja naše ljudstvo na oni strani meje močno oporo in bo njegovo izgubo bridko občutilo. Bodi velikemu možu ohranjen trajen spomin!

Velik vlom v zasebno stanovanje

V zadnje mčasu se vedno bolj množijo vlomi v stanovanja in skoro ne mine dan, da bi ne zabeležila naša kriminalna kronika vsaj enega primera. Predrznim in strokovnjaškim vlomilcem pa varnostni organi vkljub svoji budnosti ne morejo do živega. Gre torej za dobro organizirano topo, ki natanko pozna vse mariborske in okoliške razmere. Drzen vlom je bil izvršen tudi včeraj popoldne na Tomšičevi cesti v Krčevini. Neznani storilec je s ponarejenim ključem odprl stanovanje hišnega posestnika A. K. in se splazil v notranjost. S ponarejenim ključem je odprl predal miznice, v katerem je bila majhna ročna blagajna. Kako nemoteno je opravljal svoj posel, je dokaz, da je odnesel blagajno na podstrešje, jo tam razbil in pobral iz nje 7000 Din gotovine, nekaj starih avstrijskih zlatnikov in zlato uro, vredno okrog 2000 Din. Z bogatim plenom je nato pri belem dnevu izginil brez sledu. Ko je prišel okrog 16. ure hišni posestnik A. K. domov, je našel stanovanje odprto. Takoj mu je bilo jasno, da je bil v njegovi odsotnosti na obisku nepoklican človek. Prestrašen je ugotovil, da mu je tat pobral ves prihranek in da so mu izginile tudi druge dragocenosti. Vlom je prijavil orožnikom in mestni policiji, ki je poslala tja svojega daktiloskopa. Služkinja najemnika v prtljčju je videla, kako sta neki moški in neka ženska v kritičnem času zbežala iz hiše in zavila po Tomšičevem drevoredu proti parku.

Skrivnosten uboj v Pečkah

Davi so našli ljudje v sestrskem gozdu ubitega nekega Slavka Brumna. Truplo, ki je ležalo med gostim grmovjem, je bilo vse okrvavljeno in povaljano v blatu, ker so ubijalci zavlekli svojo žrtev iz Pečk v precej oddaljeni gozd. Od tam so prepeljali truplo ubitega v mrtvašnico v Majšperg, kjer bo danes popold. obducirano. Podrobnosti o zverinskem uboju, ki je razburil vso tamkajšnjo okolico, še niso znane in vodijo orožniki obširno preiskavo, da ugotove dejanski stan in izsledijo ubijalce, ki so zaenkrat pobegnili brez sledu.

Iz poštne službe. -Premeščeni so: Anton Križ z Jesenic v Mursko Soboto, Antonija Korčeva iz Maribora v Novo mesto, Josip Munda iz Maribora v Celje, Fran Rehberger iz Maribora v Škofjo Loko in Jernej Cunta iz Maribora v Šmarje ob Paki.

Iz profesorske službe. Premeščena sta: Ladislav Vučetič, suplent realne gimnazije v Bjelovaru, na klasično gimnazijo v Mariboru in Vladimir Sterniša, suplent tukajšnje klasične gimnazije, na tukajšnjo realno gimnazijo.

Odlikovanja. Z zlato kolajno sta odlikovani bolniški sestri Roža Marija Koprivčeva in Matilda Jožefina Borzetova, obe v Mariboru. Z enako kolajno je odlikovana tudi Ana Terezija Mohorkova v Ptuj.

Naslov kraljevskega dvorskega spediterja je dobila z rešenjem maršalata dvora M. D. No. 997 od 21. okt. 1932 splošno znana Prva jugoslovanska transportna d. d. Schenker & Co., s svojo centralo v Zagrebu.

Maistrovi borci so se v častnem številu zbrali sinoči v dvorani Nabavljalne zadruge na Rotovškem trgu z namenom, da si ustanove društvo »Maistrovih borcev«, ki bo skrbelo za to, da se jim prizna njihovo delo ob prevratu. Sestanku je predsedoval bivši poveljnik mariborskega pehotnega polka, vpokojeni polkovnik g. Škrabar. V pripravljani odbor so bili izvoljeni polkovnik Škrabar, magistratni svetnik Barle, ravnatelj Mestne hranilnice Kocmut, železniški uradnik Vokač in prof. Šilih.

STAREJŠIM OSEBAM

revmatične bolezni zagrenjujejo stare dni. Vam, ki trpite na revmatizmu, protinu, trganju, ishiasu, zobobolu in glavobolu, se priporoča masaža

ALGA

za masažo.

Masaža z ALGO vas krepi, osvaja. ALGA je starejšim osebam pravi blagoslov. Steklenica 14 Din. Oglas reg. pod S. Br. 25.892/32

Za koncert pevskega zbora Glasbene Matice, ki bo jutri 7. t. m. ob 20. uri v Frančiškanski cerkvi, je veliko zanimanje v vsem mestu in okolici. Matični zbor nam bo pod vodstvom g. prof. Vasilija Mirka priredil zopet lep večer, poln nacionalnega ponosa in umetniškega užitka. Na sporedu so namreč 300—400 let stare slovenske pesmi. Iz XVI. stoletja bomo čuli najznamenitejšo moteto našega rojaka Petelina-Gallusa: »Glejte kako umira —« in iz XVII. stoletja dva slovenska napeva Matije Kastelca. Zanimivo bo primerjati naše pesmi s tremi severnoslovanskimi iz iste dobe. Kakšen mojster skladbe je bil naš Gallus, bomo lahko ugotovili od skladbah njegovih sodobnikov, največjih komponistov XVI. veka. To sta Lassus in Palestrina. Prehod iz XVII. v XIX. stoletja bodo tvorile štiri skladbe komponistov: Corellija, J. S. Bacha, Tartinija in Schuberta, za violino in orgle. Izvajala jih bosta konservatorist g. prof. Ubald Vrabec in g. Josip Trafenik (orgle). Kot višek večera pa je na sporedu Verdijev »Te Deum«, mogočna koncertna skladba za dvojni mešan zbor, solo in orgle. Pri tem bo zapel tenorist g. Živko. Vstopnina je tako nizka, da je poset vsakomur omogočen. Priporočamo, da si pri Brišnikovi ali Höferju nabavite tudi zanimivo besedilo izvajanih skladb. Cerkev bo zadostno razsvetljena.

Upokojeno učiteljstvo ima sestanek 15. tm. ob 15. uri v dvorani Nabavljalne zadruge na Rotovškem trgu.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani ima v sredo 14. decembra t. l. ob 9. uri popoldne v svoji dvorani javno plenarno sejo.

Službo dobe takoj štirje mesarski pomočniki, in sicer sekač, predelavec in dva klobasarja. Biti morajo zanesljivi, trezni in pošteni, samski in ne stari preko 35 let. Vsa pojasnila daje tukajšnja Borza dela.

Zahvala. V počastitev spomina blagopokojnega pevca dr. Deva so mariborski odvetniki darovali tukajšnji požarni brambi znesek 485 Din, zakar jim izreka poveljstvo najlepšo zahvalo.

Prevozni promet z motornimi vozili vsa ke vrste po Pobreški cesti se med Kraja Petra trgov in Tržaško cesto iz prometno-varnostnih ozirov prepoveduje. Za dovoz na Pobreško cesto se naj uporablja Masarykova in Tržaška cesta.

Krajevni odbor Rdečega križa v Studencih pri Mariboru priredi v sredo 7. t. m. ob 16. uri v dvorani gostilne Špurej Miklavžev večer. Obdarovana bo vsa šolobiskujoča deca; najrevnejša pa še posebej z blagom za obleko, perilom ali obvalom. Po obdaritvi bo vstopnina prost zabavni večer. Čisti dobiček prireditve je namenjen za delno kritje izdatkov za Miklavževa darila ter po možnosti tudi za obdaritev najrevnejših občanov za božične praznike. Posebna vabila za prireditve se ne bodo razpošiljala. Vsi prijatelji in dobrotniki društva so iskreno vabljivi!

NAŠIM NAROČNIKOM! V sredo smo priložili položnice in prosimo vse one naročnike, ki jim je naročnina potekla, da jo čim prej obnovijo. Prosimo zlasti one naročnike, ki so z naročnino zaostali, da jo čim prej poravnajo, kajti s tem olajšajo upravi delo in sebi zagotovijo redno dostavo lista! Uprava »Večernika«.

CENJENE INSERENTE OPOZARJAMO, da se bodo odslej naprej mali oglasi sprejemali med tednom za številko, ki izide istega dne, do 10. ure, za sobotno številko pa v petek do 6. ure zvečer in v soboto samo do 9. ure popoldne. Vse pozneje došle male oglase ne bomo žal mogli v isti številki več priobčiniti.

Dame, ki hočejo v gledališču sodelovati pri operetni reviji »Pri belem konjičku«, se naj zrlase v gledališki pisarni ali pa naravnost pri režiserju gu. Bachmannu.

K našemu poročilu o strašnem samomoru brezposelnega hotelskega uslužbenca Alojzija Umeka, ki je skočil v nedeljo zjutraj iz četrtega nadstropja v Maistrovi ulici in nato v bolnišnici umrl, poročamo dodatno, da Umek samomora ni izvršil zaradi bede, temveč zaradi nesrečne ljubezni, kar je razvidno tudi iz pisma, ki ga je zapustil. Umek je živel v urejenih razmerah in je celo zapustil vložno knjižico »Kmetse posojilnice« v Ljubljani z vlogo 111.000 Din in 1.768 Din gotovine.

Smrt Slovenca, ki je objadral svet. V soboto je umrl v tukajšnji javni bolnišnici v 68 letu starosti upokojeni davčni upravitelj g. Matevž Habjanič iz Ptuja. Pokojnik, katerega so pokopali včeraj popoldne na Magdalenskem pokopališču na Pobrežju, je za časa svojega vojaškega službovanja v avstrijski mornarici objadral vso našo zemeljsko oblo. Bodi mu lahka domača zemlja!

• Roparski napad pod Meljskim hribom. Ko so se te dni peljali na vozu domov proti Sv. Petru posestnik Cviki, njegov hlapec in neki znanec, so jih napadli roparji. Iz kritične situacije pa je vse tri rešil konj, ki se je na gospodarjev krik pogнал v galop, in je bil zaman ves napor roparjev, da bi jih dohiteli. O napadu so bili obveščeni orožniki, ki poizvedujejo za drznimi napadali.

Sleparski potnik. Včeraj so orožniki aretirali nekega Feliksa K. iz mariborske okolice, ki se je izdajal v ptujski okolici za trgovskega potnika in ponujal v nakup šiltovo milo. Lahkoverni ljudje so sleparju izročali akontacije za milo, ker jim je obetal še lepo nagrado v manufakturnem blagu. Sleparskega Feliksa so oddali orožniki sodišču.

Drobna policijska kronika včerajšnjega Miklavževega večera je precej pestra. Policija je aretirala 13 oseb, in sicer sedem moških, povečini razgrajačev in prepečev ter šest žensk, samih prostitutk, ki so pribežale v mesto in jih bo policija zopet izgnala v pristojne občine. Zabeleženih imajo nadalje tudi 13 prijav in 9 poročil.

Hlapec izginil. Pretekli torek 29. novembra se je podal posestnik Josip Šilhan od Sv. Lovrenca na Pohorju z dvo-vprežnim vozom v družbi svojega hlapca Antona Kodriča v Maribor po razne življenjske potreščine. Ko sta opravila opravke in nakupila vse potrebno, se je gospodar Šilhan odpeljal z večernim vlakom domov, dočim se je hlapec nekako ob istem času podal proti domu z naloženim vozom. Gospodar je ponoči in naslednji dan zaman pričakoval hlapca in voz. Ko se je zjutraj brodar Hüttl na dravskem brodu pri Sv. Lovrencu hotel prepeljati čez Dravo, je pa opazil, da stoji pred brodom na oni strani reke dvo-vprežni Šilhanov voz z obema konjema, dočim hlapca Kodriča ni bilo nikjer kljub vsemu iskanju in klicanju. Zapornica, ki vodi na brod, je bila odprta, iz česar se sedaj, ko se hlapec ni še vedno od nikjer pojavil, sklepa, da je najbrže v temi in v vinjenosti strmoglavil v Dravo ter se utopil.

Težka nesreča v Breznu. V noči na soboto je spal, kakor navadno vsako noč v domačem hlevu 15-letni posestnikov sin Ferdinand Kozjek iz Brezna ob Dravi. Na še nepojasnen način pa sta se odvezala oba vola od jasl in tavalja po hlevu. Pri tem je eden volov stopil z vso težo na mladega Kozjeka, ki je spal na tleh in ga zadel prav na trebuh, ki mu ga je popolnoma zmečkal, tako da so mu izstopila čreva in ostalo drobno. Deček je bil naglo prepeljan v mariborsko bolnišnico, bila pa je vsaka pomoč zaman in je kmalu izdihnil.

Narodno gledališče

Repertoar.

Torek, 6. decembra ob 20. »Boccaccio« Red A.

Sreda, 7. decembra: Zaprt.

Četrtek, 8. decembra ob 15. uri: »Trije vaški svetniki«. Znižane cene. Zadnjič. — Ob 20. uri: »Friderika«. Znižane cene.

Na Marijin praznik, v četrtek, 8. t. m. bosta dve predstavi. Ob 15. uri bo poslednja uprizoritev velezabavne burke iz kmečkega življenja »Trije vaški svetniki«. Veljajo znižane cene. — Kot večerna predstava se poje radi svoje melodiozne muzike zelo priljubljena Leharjeva opereta »Friderika«. Prva uprizoritev tega privlačnega dela po znižanih cenah. — Prihodnja dramska premiera bo v najkrajšem času. Čez oder pojde »Nevlita«, eno najboljših dramskih del slavnega ruskega pisatelja Ostrovskega. Dejanje te pretresljive drame je grajeno zelo napeto ter zapušča v gledalca globok vtis. Mariborsko uprizoritev pripravlja režiser J. Kovič, sodeluje pa ves dramski ansambel.

Pri hripi, bronhitisu, vnetju mandljev, pljučnem katarju, zasluženosti nosu, sapnika, požiralnika in jabolka, obolenjih oči in ušes, skrbimo zato, da čisto očistimo temeljito žleodec in črevo z uporabo naravne »Franc Jožefove« grenčice. Znameniti strokovnjaki za nego zdravja svetočijo, da »Franc Jožefova« voda dobro služi tudi pri šenu in drugih mrzličnih nalezljivih boleznih. »Franc Jožefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Po meri, po izbiri, na obroke. »TEMPO«, čevlji na obroke. Maribor, Slovenska 18.

Igralce državne razredne loterije pri upravi Jutra in Večernika v Mariboru, Gosposka ul. 11 opozarjamo, da bo zbiranje III. razreda 25. kola že 8. in 9. decembra ter prosimo, da zamenjajo svoje srečke pravočasno, ker jih sicer prodamo drugim interesentom.

»Grajska klet«. Danes zvečer sveže morske ribe in druge primorske specialitete. Abonent se sprejemajo, mesečno Din 600.—, kosilo in večerja po izbiri.

Miklavžev večer priredijo trgovski in privatni nameščenci 10. decembra v vseh prostorih Narodnega doma. Darila se sprejemajo istotam od 16. ure naprej v L. nadstropju. Čisti dobiček namenjen brezposelnim!

V sredo popoldne ob 3. uri radio-prenos tekme: Angleška — Avstrija v Veliki kavarni.

Plesna šola Sokola Maribor II — Pobrežje priredi v sredo 7. t. m. ob 20. uri v dvorani br. Renčija Miklavžev večer. Darila se sprejemajo popoldan v prireditveni dvorani. Vabi se članstvo in občinstvo!

Sreča v nesreči. Ko se je včeraj popoldne peljal na kolesu po Slovenski ulici 18letni Ivan Heričko, mu je spodrsnilo, da je padel ter si izpjalil nogo v kolenu in obležal na tleh. Okrog ponesrečenca se je takoj nabralo precej ljudi in je bil o nezgodi obveščen tudi reševalni oddelek. Preden pa je prisel rešilni avto, je ponesrečeni kolesar že zajahal svojega železnega konja in se odpeljal. Med tem časom je bil namreč pristopil k ponesrečencu neki moški, ki mu je uravnal nogo.

Vlomna tatvina. Včeraj popoldne so neznaní storilci vlomili v stanovanje zasebnika Ludvika Langa v dr. Rosinovi ulici in odnesli 220 Din gotovine in nekaj blaga. Izginili so brez sledu.

Truplo vpokojenca Žerjala najdeno. Že ponovno smo poročali, da je pred približno šestimi tedni izginil z doma v Zrnovkovski ulici na Pobrežju stanujoči 60-letni vpokojenec Andrej Žerjal, ki je bil močno obupan zaradi težke boleznij svoje žene, ki je ležala tedaj v mariborski bolnišnici. Nekaj dni pozneje je našel ob Dravi pri meljskem brodu neki pobreski posestnik Žerjalov suknič in klobuk, kar je potrdilo sum, da je Žerjal v obupu izvršil samomor. Te dni pa je bilo v Ptuj pri mostu potegnjeno iz Drave že močno prizpadlo truplo starejšega človeka, v katerem so oblasti agnoscirale izginolega Žerjala, ki so ga nato pokopali na tamkajšnjem pokopališču.

Kongres stanovanjskih najemnikov v Zagrebu

ZAHTEVE PO TAKOJŠNJI ZAKONITI ZAŠČITI. — ZADNJA RESOLUCIJA.

V zagrebški mestni posvetovalnici je bil v nedeljo kongres »Zveze stanovanjskih najemnikov kraljevine Jugoslavije«. Za ta kongres, ki je predstavljal, kakor naglašajo tudi resolucija, zadnji poskus za doseg zakonite zaščite stanovanjskih najemnikov, je bilo veliko zanimanje. Iz vse države so se zbrali delegati, da v imenu najemnikov ob 12. uri dvignejo svoj glas. Na kongresu so bila zastopana vsa društva stanovanjskih najemnikov in sta zastopala Maribor predsednik društva Rudolf Tumpelj, ljubljano predsednik društva Drago Čerferin; nadalje so poslali delegate društva Banjaluka, Veliki Bečkerek, Novi Sad, Subotica, Beograd, Dubrovnik, Kotor, Sušak, Šibenik, Karlovac, Osijek in Split. Nekatera društva so poslala na kongres celo po pet delegatov.

Kongres je otvoril ob 9. uri dopoldne predsednik zveze prof. Marijan Katič, ki je v svojem uvodnem govoru podčrtal vse težave in obupen položaj stanovanjskih najemnikov, ki so v času, ko je priznana zaščita gospodarsko močnejšim slojem in celo bankam, ostali brez zaščite.

Tajnik zveze Branko Kurelac je najprej orisal položaj in razvoj stanovanjske akcije in organizacije, nato pa se je bavil v obširnem referatu s stanovanjsko politiko samouprav, predvsem mestnih občin.

Nato so govorili zastopniki posameznih v zvezi včlanjenih društev stanovanjskih najemnikov. Vsi govorniki so imeli obširne referate. Delegat s Sušaka Vilim Kalen je govoril o stanovanjskem vprašanju kot svetovno-socialnem in gospodarskem problemu. Dejal je, da je v velikem interesu prav takozvanih gospodarskih krogov samih, da se stanovanjski najemniki zaščitijo. Zastopnik iz Osijeka Aleksander Trdorek je imel referat o stanovanjskih najemnikih pri nas. Zastopnik ljubljanskih najemnikov Drago Čerferin je pozval najemnike k složenemu nastopu, nakar se je oglašil k besedi Adolf Serčić, delegat iz Beograda, ki je orisal obupen položaj najemnikov v naši prestolnici.

Med ostalimi delegati je govoril tudi predsednik društva stanovanjskih najemnikov iz Maribora Rudolf Tumpelj, ki je naglasil v svojem temperamentnem govoru, kako upravičena je borba za zakonito zaščito in da bo morala vlada misliti v najkrajšem času tudi na moratorij dolgov državnih in zasebnih nameščencev in delavcev, v ka-

tere so zašli prav radi pretiranih najemnin, ker je znano, da plačujejo najemniki več kakor tretjino, ponekod celo nad polovico svojih dohodkov.

Položaj najemnikov iz mest donavske banovine je orisal v daljšem govoru Reija Giorgjevič iz Novega Sada.

Ob koncu kongresa je bila sprejeta soglasno resolucija, v kateri zahtevajo najemniki, naj se narodni skupščini nemudoma predloži okvirni stanovanjski zakon, s katerim naj se zaščitijo gospodarsko šibkejši najemniki. Maksimiranje najemnin naj se spričo različnih razmer v posameznih banovinah prepusti banom, da uredi to vprašanje v sporazumu s stanovanjskimi najemniki. Banovinam naj se poveri najstrožja kontrola nad izvajanjem tega zakona. Odpovedni rok naj se uredi za vso državo enotno, plačevanje najemnine pa podaljša do konca meseca. Brezposelnim naj

se priznajo še posebno olajšave, slično kakor so se priznale glede na izredne razmere pri bankah. Država naj v vsemi sredstvi podpira gradbeno delavnost z dolgoročnimi posojili in po nizki obrestni meri, kakor so to že tudi storile druge države. V mestne občinske zastope naj se imenujejo zastopniki stanovanjskih najemnikov v pravilnem odgovarjalnočem razmerju napram zastopstvu hišnih posestnikov. Ker krepilo pretirano visoke najemnine samo hišne lastnike na škodo širokega sloja producentov, izjavljajo najemniki v resoluciji, da je to njihov zadnji poizkus, da se reši na miiren in zakonit način to pereče stanovanjsko vprašanje. Če bi pa tudi ta poizkus kljub pričakovanju ostal brezuspešen, izjavljajo najemniki iz vse države, da se bodo v obrambo svojih pravic solidarno poslužili samoobrambo.

Po kongresu je bila popoldne konferenca, na kateri so se razpravljale interne zadeve zveze društev stanovanjskih najemnikov Jugoslavije in o taktiki nadaljne borbe za doseg zakonite zaščite.

Sokolstvo

Akademija Sokolskega društva Tezno je bila v nedeljo, 4. t. m., v dvorani gostilne »Mesto Ptuj« na Tržaški cesti ob precejšnji udeležbi domačega prebivalstva; navzočih je bilo tudi nekaj ljudi iz mesta. Spored akademije: 1. Člani: šestorica, 2. ženska deca: »Psički«, 3. moški naraščaj; proste vaje, 4. ženska deca: vaje z obročki, 5. člani: bradlja, 6. ženski naraščaj: »Buči morje«, 7. moška deca: skupinske proste vaje, 8. članice: ritmiške vaje — E-moll sonata, 9. člani: skupine. Klavir: gdčna. Karbova iz Maribora. Navzoče občinstvo je z vsem zanimanjem sledilo posameznim točkam nastopajočih oddelkov. Takoj moramo poudariti veliko skrb in vztrajno delo za tehnični napredek tega mladega sokolskega društva v mariborski okolici, kar je predvsem zaslug br. načelnika Ledinka in s. načelnice Roškarjeve, kakor tudi vseh, ki posečajo telovadbo. Program akademije se je izvršil v redu in z vso točnostjo. Oddelki so se zelo potrudili in je med njimi mnogo fizično dobrega materiala. Ugajal nam je nastop v vseh točkah. Nikakor pa ne moremo biti popolnoma zadovoljni z nastopom članstva na bradlji, in to z ozirom na prostor, ki je vplival na telovadce. Orodna telovadba v tako nizko in ozko dvorano pač ne spada! Ako čuti telovadec tesnost, vpliva to silno slabo na izvedbo vaje, zlasti pa ob prilikah, ko zadeva z nogami v steno ali ob strop.

Poudariti je treba, da bi bratje na bradlji pokazali v večjem prostoru čisto nekaj drugega, kakor so tokrat. Izvajali so pač vaje, ki so bile pri teh okoliščinah možne. Po akademiji je bil nastop Miklavža. Dodamo še, da zaslužijo priznanje tudi odborniki društva, ki so vršili svoje dolžnosti pri nastopu; pa tudi gostilničar, ki društvo ob vsaki priliki radevolje podpira. Vi tezenski Sokoli pa le krepko naprej in prebredite vse težave! Zdravo! Hc.

Sport

Anglija: Avstrija.

Jutri, v sredo 7. decembra bo v Londonu zelo važna nogometna tekma, za katero se zanima ves svet. Gre za prestiž, ali je kontinentalni nogomet boljši od angleškega. Najboljši team Evrope, to je reprezentanca Avstrije, ki je sestavljena iz igralcev: Hiden, Rainer, Sesta, Nausch, Smistek, Gall, Zischek, Gschweidl, Sindelar, Schall in Vogl bo nastopila proti reprezentanci Anglije. Potek igre bodo prenašale skoraj vse evropske radio postaje; reportiral bo prof. Schmieger z Dunaja. V Mariboru bo »Phillips radio« jutri od 14. do 16. ure pri tvrdki E. Peteln na Grajskem trgu predvajal potek igre, na kar se opozarjajo sportniki.

pominjajte se CMD

Iznajdba za ženski svet. Poročamo lahko o novosti, ki napravi umivanje glave in las zelo prijetno. To so očala proti peni, ki pri umivanju varujejo oči pred vodo in peno. Pri umivanju glave se lahko s pomočjo te iznajdbe gleda popolnoma prosto brez vsakega napora. Taka očala se najdejo kot omot vsakega zavojčka »Crne glave«, »Haarglanz Shampoo«, kakor tudi pri posebnih vrstih »extrablond« za blondinke. 4

Ptuj

Šola in doma. V nedeljo je bilo tu zborovanje staršev šoloobveznih otrok, učiteljev ljudskih šol, meščanske šole ter profesorjev gimnazije. Sklicalo ga je društvo »Šola in doma« in povabilo kot predavatelja bivšega slovenskega prosvetnega šefa g. dr. Dragotina Lončarja iz Ljubljane, ki je orisal vse probleme tičeče se sedanje šolske vzgoje. Zborovanje je bilo prav dobro obiskano.

Prodajanje ukradee divjačine. Tukajšnja varnostna oblast je aretirala nekega divjega lovca iz Križovljana na Hrvatskem, ki je prodajal ukradeno divjačino. Prodajalec je navedel oblasti krivo ime in je bil zato pridržan v zaporu, da se ugotovi njegova identiteta.

Zopet pokolj. V nedeljo so se spri fantje pri Sv. Vidu z nekimi kolesarji in se naposled še stekli. Posesniški sin Jernej Murko s Pobrežja pri Sv. Vidu je dobil na glavi več vbojdljavcev z nožem in so ga morali prepeljati v tukajšnjo bolnišnico.

Cela garnizija je dezertirala.

Francoski vojaški inspektor, ki je nedavno nadzoroval trdnjavo Pinson blizu St. Denisa, je našel na svoje veliko iznenadenje trdnjavo — prazno. Vsa »garnizija« je dezertirala. Pripomniti pa je treba, da je garnizija obstojala iz dveh vojakov, katerih eden je odšel v mesto nakupovat življenjske potrebščine, dočim je odšel drugi, brez vodnosti svojih predstojnikov, na osemdnevni dopust. Z ozirom na to, da ta dva junaka nista imela druge naloge kakor da sta v redu vzdrževala staro trdnjavo, ni bil oni, ki je samovoljno odšel na dopust, v smislu zakona obsojen na smrt, čeprav je bil postavljen pred vojno sodišče, tem več je prejel le 75 dni zopora.

Sir brez duha.

Nekateri švicarski tovarnarji sira so že več let poizkušali, kako bi odvzeli svojim izdelkom neprijetni duh. Kakor sedaj poročajo iz Berna, se je posrečilo kemiku Hörnliju najti način proizvodnje sira brez duha. Izdelki se izdelujejo po dosedanjem načinu in se neprijetni duh odstranjuje iz že gotovega sira.

Drago Cvetko:

Sv. Miklavž se je jokal...

Pri Lipovčevih so pričakovali sv. Miklavža. Po vaši je odmevalo rožljanje in tulenje hudičev, včasih se je zaslišal vmes ukazovalen glas: »Lucifer, miruj!« Lipovčevi otroci so bili vsi v strahu, saj je prihajalo rožljanje vedno bliže. Triletni Tonček je že spal. Mamica ga je odela čez glavo, da ne bi slišal hudega Luciferja in se morda ne bi prestrašil! Šestletna Barica in desetletni Jakec, ki ni hotel biti več Jakec, temveč Jaka (saj je vendar hodil že v četrti razred!), pa sta se junško skrila pod posteljo. Molčala sta, še diha ni bilo čuti od njiju.

Na Lipovčeva vrata je potrkalo in zaklicalo z močnim glasom: »Odpri, ljudje božji! Sveti Miklavž prihaja, od Boga poslan, da se prepriča, če so Vaši otroci bili vse leto pridni!« Pod posteljo ma sta obupno zajavkala dva glasova: »Mati, ne odprite!« Mati se je poredno nasmejala... Še niže je zabučal glas Luciferjev: »Kje so otroci, da jih pobašam v svoj koš? U — u, — u...!« in je strahovito zarenčal ter zarožljal z verigo. Še obupneje sta se vila otroka: »Mati, ne odprite!« — Od zunaj pa je zaklical glas sv. Miklavža: »Lucifer, miruj! Odpri, Lipovčevi, božjemu odposlancu!«

Lipovčevka je odprla duri na stežaj in vsa čudna družba je stopila v svetlo izbo: sv. Miklavž v dolgi beli halji, z zlatimi čevlji na nogah, z dolgo belo brado, škofovsko palico in kapo ter zlati knjigo; dva parklja s koši na hrbtih in z dolgima verigama, vsa z diako nasrasla, s črnim obrazom, žarečimi očmi

in navzven molečim ognjenim jezikom; h koncu še dva angela v beli tuniki, z zlatimi lasmi in s snežnobelimi perutmi!

»Kje imate deco: Tončka, Barico, Jakca?« je vprašal svetnik. Za njim je zarožljal desni hudobec in se zarežal. »Tonček že spi! On je itak priden, ni ga treba klicati!« je menila mati. »No, Tonček naj le spi, saj je v zlati knjigi zapisano, da je bil priden! A kje sta Barica in Jakec?« Ni se oglašil Jakec na »Jakca«, čeprav je navadno vsem zadirčno dopovedoval, da ni Jakec, temveč Jaka! »Ni ju! Ne vem, kam sta se skrila!« se je zasmejala mati in pokazala s prstom pod posteljo...

Barica in Jakec sta si oddehnila: »Ne bodo naju našli, hvala Bogu!« Hipoma pa sta se zakadila hudobca pod posteljo. Pod njo sta obupno zavreščala dva glasova: »Oče naš, kateri si v nebesih...!« Mati se je obrnila v kot, saj ni mogla zadržati smeha! Jakec in Barica pa sta se hipoma znašla klečeča sredi sobe in sta čebljala vsak svojo molitev!

»O, o, le počasi! Moli ti prvi, Jakec!« je zapovedal svetnik. »Verujem v Boga vsemogočnega, n — n — n — n, odonod bo prišel sodit žive in mrtve!«

»O ti grdoba!« ga je stresel svetnik za ušesa, »tako te bo sodil! Tako znaš moliti?«

Za Miklavžem je zarohnel Lucifer: »U, u — — —! V pekel greš s hudobcem!« In Jakec je obupno zacvilil, da ga je slišal Čuvaj, ki ga je mati zaprla ta čas v sosednjo sobo. Z vso silo je praskal s šapami po vratih, hoteč rešiti svojega ljubljena neprijetnega položaja! »Počkajaj, Lucifer! Prečital ti bom gre-

he, Jakec, da bomo videli, ali si še sploh sposoben za pekel!« je poudaril svetnik.

»Poslušaj! Nisi ubogal mamice, vedno si ji nagajal!« — »Saj ni res, kaj ne, mamica?« je huje zajavkal Jaka. — »Ne vem! Sveti Miklavž bo že vedel!« je poldvomila mati. Za Jakcem je zarožljala veriga, da se je deček stisnil v dve gubi!

»Nisi molil vsak večer! Vedno si zaspal brez molitve, na Boga pa še pomislil nisi! To je velik greh!« je ostro nadaljeval svetnik. Še huje se je razvnel svetnik, angela pa sta žalostna sklonila glavi, da bi nihče ne videl njunih solza. Jakec med silnim jokom še odgovoriti ni mogel, Barica je hotela zlesti pod posteljo, pa se ji ni posrečilo, ker so pazile nad njo budne oči levega hudobca, Čuvaj je lajal za vrati. »Preveč bi bilo grehov Vašega Jakca, mati, in predolgo bi se zamudili. Zato jih ne bom našteval! Poslušajte sedaj mojo sodbo. Vi, mati, vidva, hudobca, in vidva, angela božja!« je sodil sv. Miklavž: »Zaradi tvojih grehov, ki vpijejo do neba, ne dobi Jakec ničesar drugega ko šibo in re-po! Ti, Lucifer, pa ga vtakni v svoj koš in ga vrzi na dno pekla, da se bo pokoril za grehe!« — Mati je prosila: »Gospod svetnik! Za zdaj naj še ostane doma! Saj boš sedaj priden in boš molil vsak večer ter se rad učil, kajne, Jakec?«

»Bom, mati! Vedno Vas bom ubogal, pridno se bom učil in vsak večer bom molil!« je zatrijeval deček. — »Nič ne bo iz tega!« je razsodil svetnik. »Lucifer, stori svojo dolžnost!« Lucifer je pograbil jokajočega Jakca in ga potisnil v koš. Nič ni pomagala obupna borba dečka za svobodo, saj so glavnemu hudobcu pomagali vsi: sv. Miklavž, angela in še levi parkelj! Nihče ni imel časa za Barico, ki je sedaj smuknila v sosednjo izbo! Pa, ojoj! Iz sobe je planil Čuvaj ves besen naravnost na sv. Miklavža. — Vsi so za hip obnemeli! Prva se je zavedela mati in poizkušala odtrgati psa od Miklavža! Zaman! Čuvaj je maščeval svojega gospodarja. Lucifer je spustil koš na tla ter z angeloma in levim parkelnjom jadno pobegnil iz sobe. Sv. Miklavž pa je imel hudo uro! Dolga bela brada se je valjala pod mizo, kapa je zletela na tla, škofovska palica je udarjala po srditem Čuvaju, halja je bila razcefrana čez in čez! Nič iso pomagale svetnikove zakletve! Čuvaj jih ni razumel!

Ko so ležali že vsi svetnikovi vidni zaklji pod Čuvajevimi nogami, sta Barica in Jakec — joj, čuda! — spoznala v Miklavžu — sosedovega Tineta!

»Sv. Miklavž« jo je naglo ubral skozi vrata, sikajoč in jokajoč od sramote in od žalostnega pogleda na svoje oskrunjeno »svetniško« dostojanstvo. Mati Lipovčevka pa je držala Čuvaja, ki je jezno renčal in se zaman poganjal za bežečim, za ovratnik, in se smejala. Otroka sta razumela in sta se zasmejala! »Hej, sv. Miklavž, pridi nazaj, čakava te!«

Jakec se je postavil sredi sobe, si brisal zadnje solze in se junško potrkal na prsi: »Hej, sv. Miklavž — navihani Tine, sedaj pridi! Jaka ti bo že dal!«

Vsa vas se je smejala, »sv. Miklavž« pa je ležal doma na postelji, obrnjen v steno premišljeval o žalostni usodi svojih tridesetih let in se je od sramote — jokal!

Andreas Haukland:

Bonsakove povesti

Te sanje so mu izpolnjevale cele noči. In še je vse trepetalo v njem, ko že zdavnaj ni več spal. Sanje so ga vedno bolj in bolj navdajale, zbujaile v njem vročo nejasnost, onemogočale mu vsako veselje ter ga pogrezale v drgetajoč nemir. Če so se drugi otroci radovali ter ga pritegnili med se, se je pričel hrupno in krčevito upirati.

Polagoma ga je pričelo v koži zbadati in srbeti. In vedno bolj vroča je postajala ona vznemirjajoča grozničavost, ki mu je vzbujala sanje.

Tako je mogel napol speč ležati. V tem stanju je videl, kako se je dvigala šiba. In pri vsakem udarcu, ki ga je zadela, je čutil čudovito omotično slast. Mnogo let pozneje se je še spominjal tega.

Bolj in bolj ga je, v koži zbadalo. Čutil je hladno drgetanje, če se je dotaknil le z roko kože. Vendar je bila koža mehka in zdrava.

Bolest, ki mu jo je povzročala kazen, je bolj in bolj izginjala iz njegove zave-

sti. Občutil jo je le, ne da bi sanjal o njej, kot ostudno, toda dobrosrčno strahilo, s katerim se morajo otroci igrati, ga cukati, nato pa kričeč pobegniti.

Tako so potekali dnevi in noči. Čutil je, da se je zbadanje in drgetanje v koži vedno bolj širilo. In kmalu ni mogel več mirno sedeti. Lezlo in gomazelo mu je po celem telesu.

Nekega dne je vrgel svojo čepico v ogenj. Le eno misel je imel pri tem, videti, kako bo zaplapolal plamen. Mati je to videla ter ga je pokarala.

Deček jo je s pričakovanj polnim obrazom in z rosnim svitom v očeh pogledal.

Kmalu nato je prišel njen ljubljenc, majhen psiček s svilenim kožuščkom — ki ga ji je podaril neki mornar z juga — k ognjišču, kjer je sedel deček. Vsako mišico napeto z izbuljenimi očmi se je priplazil do psička ter ga zgrabil. V hipu nato se zasliši grozno tuljenje psa. Mati zakriči.

Deček pa stoji s svetlimi očmi in tresočimi se udi ter strmi v ogenj, kjer ječič pes.

IV.

Ko je bil Bonsak sedemnaest let star, vitek, brhek fant, se je zgodilo, da je Steinar iz Söflinga izoral iz zemlje debel zlat obroč.

Steinar je šel k Blatnemu jezeru, razsekalo obroč ter ga prodal po kosih. Vzel je v najem žganjarno ter povabil vso vas v goste. Noč in dan je bila točilnica polna pivecev. Vse delo so ustavili. Zgradili so veliko žago. Po reki je zdaj plavalo polno lesa.

Žaga je morala prenehati obratovati. Les je prosto plaval po fjordu.

V teh dneh je mogel delavec zaslužiti dnevno dobre tri tolarje s tem, da je čez dan v fjordu sem in tja veslal ter lovil plavajoča debla. Zdaj je smel les plavati. Močni, z vseh strani dežele došli delavci so sedaj sedeli v Steinarjevi gostilnici. Če so se upijani, so udri veni ter razsajali po ulicah. Malo naselje je postalo celo roparsko gnezdo. V temnih večerih so včasih napeli vrvi čez ulice ter vili stražnika. Potem so ga nesli k vodi ter ga vrgli vanjo.

Razgrajajoč so potem zopet vdrl v

Steinarjevo gostilnico ter spotoma vse razbil, kar jim je prišlo pod roke.

Še dolgo časa potem so pripovedovali o »Močnem Jörnu«, ki je nekega večera pometal vse goste iz gostilne. Več dni je pil. Nekega večera je pa sedel molče in nagnien nad mizo, ki je bila zbita iz ene same deske. Njegov okrogel sod na tla. Po tleh ležeče palice so plavale ter nalikovale holmu.

Naenkrat je udaril z roko po mizi ter jo prevrnil na moze, ki so sedeli na protij njemu.

Vstal je, vzel sod z žganjem, ga postavil na usta ter pil iz čepa. Ko se je dovolj napil, je vrgel sod na tla. Po tleh ležeče palice so plavale v močni pijači. »Pijana Bara«, napol nora baba, je legla na tla ter srkala pijačo, pri tem pa jokala nad toliko zapravljivostjo.

Jörn je pričel prazniti gostilnico. Spravil se je nad goste, prijel drugega za drugim ter jih pometal skozi okno. Ležali so na cesti na kupu ter vzdihovali.

Tedaj je nekdo sunil sedemnaestletnega Bonsaka z nožem v roko, da je potem ohromela. Jörn so zmagali ter ga vrgli na tla.

(Dalje prihodnjic.)

Zepni robci, triko perilo za dame priljubljena božična darila

Razno
NASTAVKI
poniklani s steklenimi ploščami za izložbena okna se kupijo: Iv. Kravos, Aleksandrova 16. 3929

JOS. TICHY I. Dr.
Konces. elektrotehnično podjetje, Maribor, Slovenska ul. 16, tel. 2756, proizvajajo električne instalacije stanovanjskih hiš, vil, gospodarskih objektov, zaloga motorjev, lestenec, svetilk, elektroinstalacijskega blaga po konkurenčni ceni. 1603

VSE MESTO
že govori, da se nalcenejše kupi in najboljšo prodaja v Grajski starinarni, Trg svobode 1. 3952

Tekstilana Budefeldt
Gosposka ul. 14
Službo dobi

NATAKARICA
za vsa gostilničarska dela, pridna, delovna, prijazna in poštena, dobi stalno službo takoj v mestu. Ponudbe pod »Natakarica XII.« 4067

Sobo odda
LEPO OPREMLJENO SOBO za eno ali dve osebi v novi hiši, solčna lega, oddam v Stritarjevi ulici št. 29. pri tličje. 4061

Platno, šifoni platno za rjuhe in prevlake od tvrdke Scroll in Pollack

DVA GOSPODA
sprejmem na stanovanje v novo opremljeno sobo, vse sveže, na zahtevo tudi v celo oskrbo, pred železniškim prelazom, Tržaška cesta 20., II. nadstr., desno. 4050

OPREMLJENO SOBO
ODDAM
eni ali dvema gospodinjama. Frankopanova ul. 10, I. 3995

VELIKO SOBO
s stedihiškom in električno razsvetljavo oddam v najemni strani. Tržaška cesta 98 a. 4058

ODDAM PRAZNO SOBO
s posebnim vhodom in električno razsvetljavo. Betnavska cesta 39. 4008

samo dobre kakovosti
Tekstilana Budefeldt
Gosposka ul. 14
Stanovanje

NA ALEKSANDROVI C. 34
se takoj oddata dve večji stanovanji. Vprašati pri Kmetijski eksportni zadrugi, Aleksandrova cesta 34, II. 4064

Prodaj
PRODAM
iz proste roke stanovanjsko hišo 10 let davka prosto s tremi stanovanji (soba in kuhinja), gospodarskim poslopjem in velikim ograjenim vrtom. Vprašati Tržaška cesta 98 a v pisarni. 4059

KLAVIR
kratek, modern, skoraj nov, pancerplošča, krasen glas, prodam. Dopolje: Holobar, Maribor, Taborska 7. 4019

Volneno blaso za obleke, barhenti, flaneli. Novi vzorci in vezave

LEPE MOŠKE OBLEKE
od 200.— do 600.— Din na prodaj. Badlova ulica 7. 4052

Obrtna dela
SEDAJ KO PRIHAJA ZIMA
in vaših koles ne boste več rabili, nudi se vam prilika, da jih pustite temeljito osušiti, emajlirati, poniklati, vse kroglične ležaje zbrusiti, tako da bodo do prihodnje spomladi zopet popravljena, kakor nova. Shramba koles in motorjev čez zimo. Hitra postrežba. Zajamčeno in solidno delo. Brezkonkurenčne cene. Priporočila se mehanična delavnica Justin Gustinčič, Maribor, Tattenbachova ul. 14. Zadeve stuje dopisnica, da pridemo na dom po kolo!

vedno po najnižjih cenah pri
Tekstilani Budefeldt
Gosposka ul. 14

Dve veliki Lutzovi peči
uporabni za pisarne, dvorane ali bančne prostore
ceneno na prodaj
Interesenti naj se zglasijo v upravi »Večernika« dneвно med 9. in 10. uro.

Modno krojaštvo
„Elegance“
Vekoslav Terzer se je preselilo v palačo g. Vlahoviča
Meljska cesta 2

OTROCI,
odkod naj vzame Božiček najlepša darila?
Z začarane police!
To je devet knjižic, polnih čudovitih pripovedk.
Bili so trije velikani ...
Dolgoohi Jernejček,
Princeša v pomaranči,
Koko in druge živalske zgodbe,
Mihec in princ Lenuhar,
Čarobni studenec,
Božične pripovedke,
Vilinske gosli,
O srečnem krojačku.
Knjižice so izredno poceni.
Vseh dvet brošur stane le Din 70.—, vezane le Din 100.—, vsaka posamezna pa broširana samo Din 12.—, vezana Din 16.— 3980

Knjižarna fiskovne zadruga, Maribor
Aleksandrova cesta 13.

Radi prezidave skladišča
na prodaj v
trgovini s
pohištvo
Ernest Zelenka
Ulica 10. oktobra št. 5
po zelo znižanih cenah:
30 spalnica iz mehkega lesa
20 spalnica iz trdega lesa
20 jedilnic iz trdega lesa
20 oprem za kuhinjo
50 otoman, kakor tudi madrace, žične vložke, zavese, stole, mize itd.
ter vsakovrstno pohištvo
Kot plačilo sprejem tudi hranilne knjižice! 3833
Kupujte svoje potrebščine pri naših inserentih!

+

Potrti zaradi bridke izgube naznanjamo, da je danes dopoldne od kapi zadet preminul v Vipavi naš dobri in iskreno ljubljeni soprog, oče in stari oče, brat in stric, gospod

Fran Punčuh
ravnatelj posojilnice in šolski upravitelj v. p.

Pogreb blagega pokojnika bo na praznik, 8. t. m. iz stanovanja na pokopališče v Vipavi.

Vipava, Maribor, Ljubljana, Ptuj, Ljutomer, dne 6. decembra 1932.

Antonija, žena; Ivan, carinik, Vladimir, sodniški pripravnik, Mirko, bančni uradnik, sinovi; Minka Reharjeva, Ela Hrihova, Pavla Trostova, hčere; Radivoj Rehar, glavni urednik, Ivan Hrib, veleposestnik, Leo Trost, mag. pharm., zetje, Pavla Punčuhova, snaha, ter ostalo sorodstvo.